

Fonds voor
Wetenschappelijk
Onderzoek - Vlaanderen

Bestedingsanalyse

2000 - 2004

FONDS VOOR WETENSCHAPPELIJK ONDERZOEK - VLAANDEREN

BESTEDINGSANALYSE 2000-2004

INHOUD	PAGINA
I. Autonomie van het F.W.O.-Vlaanderen	1
II. Evolutie van de besluitvorming	1
A. Vernieuwde Wetenschappelijke Commissies, selectie en evaluatie	2
B. Gebiedsraden	4
C. Bestuursorganen	4
III. Besteding van de middelen	5
A. Evolutie van de middelen en mogelijkheden	5
B. Mandaten	10
1) Aspiranten-doctorandi	10
2) Klinische Doctoraatsbeurs	10
3) Overgang tussen de verschillende mandaten	10
4) Postdoctoraal Onderzoekers	13
5) Fundamenteel Klinische Mandaten	13
6) Permanente mandaten (Onderzoeksleider & Onderzoeksdirecteur)	13
7) Gelijke kansen	17
8) Evolutie van slaagkansen	21
C. Kredieten ten persoonlijke titel	21
D. Onderzoeksprojecten	25
E. Internationale samenwerking	31
1) Mobiliteitstoelage voor Postdoctoraal Onderzoekers	31
2) Visiting Postdoctoral Fellowships	31
3) Wetenschappelijke Onderzoeksgemeenschappen	33
4) Beurzen Wetenschappelijke Opdracht	35
5) Reiskredieten	35
6) Organisatie van wetenschappelijke vergaderingen in België	39
7) Pre- en postdoctorale mobiliteit	39
F. Algemeen	39

INLEIDING

Deze bestedingsanalyse is genoodzaakt door de vraag van de Overheid om een Beleidsplan 2003-2007 te willen opstellen als basis van de nieuwe Beheersovereenkomst. Deze Bestedingsanalyse is uiteraard het logische vervolg van deze van 1991-2000, en is deels op deze gebaseerd met inbreng van de numerieke gegevens van de aanvullende jaren.

I AUTONOMIE VAN HET F.W.O.-VLAANDEREN

Sinds de Vlaamse Raad van Bestuur binnen het federaal gestructureerde N.F.W.O. (Nationaal Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek) autonomie verwierf, die werd bevestigd door de nieuwe statuten (KB 8/3/92, BS 28/3/92, BBS 2/7/92), is heel wat veranderd in de werking van deze instelling. De Vlaamse Raad van Bestuur geeft hieraan de nodige zichtbaarheid door vanaf 1 oktober 1996 naar buiten te treden als Fonds voor Wetenschappelijk Onderzoek - Vlaanderen, afgekort F.W.O.-Vlaanderen. De statuten werden tevens aangepast aan de nieuwe structuur en samenstelling van de Wetenschappelijke Commissies (KB 20/6/1997, BBS 13/11/1997 en 11/12/1997). Deze autonomie kwam onlangs opnieuw in het gedrang door de Beter Bestuurlijk Beleid-actie van de Vlaamse Overheid.

Het Fonds dreigde een statuut te krijgen van Intern Verzelfstandigd Agentschap met rechtspersoonlijkheid, terwijl de werkgroep BBB van het bevoegdheidsdomein Wetenschap en Innovatie, de Bijzonder Commissarissen en de Raad van Bestuur van het F.W.O.-Vlaanderen geadviseerd hebben het Fonds te beschouwen als een instelling sui generis of als publiekrechtelijk vormgegeven Extern Verzelfstandigd Agentschap met tweeledige Raad van Bestuur. Gelukkig worden de 75-jarige traditie en de positieve doorlichtingen in overweging genomen en wordt ingegaan op een groot aantal adviezen van vooraanstaande gremia, zoals de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid en de Koninklijke Academiën en de bezorgdheid van de ganse wetenschappelijke gemeenschap en wordt het F.W.O.-Vlaanderen buiten de Beter Bestuurlijk Beleid-actie gesteld en beschouwd als instelling sui generis.

Deze beslissing van de Beter Bestuurlijk Beleid-cel van de Vlaamse overheid stelt aldus het niet-inmengingsbeleid van de overheid veilig en erkent de bijzondere situatie van het Fonds dat ook een deel van zijn middelen van de Federale overheid en het mecenaat ontvangt.

Onderhandelingen tussen de verschillende Raden van Bestuur in de schoot van het N.F.W.O./F.N.R.S. zullen er toe leiden dat in 2004 drie stichtingen van openbaar nut de huidige bevoegdheden van de Vlaamse, de Franstalige en de Federale Raad van Bestuur zullen overnemen. Dit zal de institutionele vertaling zijn van de huidige werking.

II EVOLUTIE VAN DE BESLUITVORMING

De voornaamste realisaties die moeten leiden tot een zorgvuldige besteding van de middelen zijn:

A. Vernieuwde **Wetenschappelijke Commissies**:

De op 1 januari 1997 aangetreden nieuwe Wetenschappelijke Commissies, die instaan voor de selectie, de intermediaire en ex post evaluatie van mandaten en kredieten, zijn het meest in het oog springende resultaat van de grondige evolutie die in het F.W.O.-Vlaanderen plaatsgrijpt. Deze Wetenschappelijke Commissies zijn de emanatie van de gehele wetenschappelijke gemeenschap en omvatten elk, naast 6 leden uit de Vlaamse wetenschappelijke gemeenschap, ook 6 leden uit de Franstalige wetenschappelijke gemeenschap en 2 buitenlandse experts, die allen als volwaardig lid fungeren. Het algemene uitgangspunt hierbij is dat de rechtstreeks betrokken Vlaamse wetenschappelijke gemeenschap steeds in de minderheid is in de optiek om een zo groot mogelijke objectiviteit na te streven en het Vlaamse onderzoek te situeren en te laten evolueren binnen de internationale tendensen om het in een groter geheel aan waarde te laten winnen. Sinds 2003 wordt de internationalisering doorgezet door de samenstelling te laten evolueren tot 6 Vlaamse leden en 8 van buiten Vlaanderen, waaronder ten minste twee buitenlanders.

De gezamenlijke expertise van de leden put zoveel mogelijk het bevoegdheidsdomein van de betrokken Commissie uit. De expertise van de Commissies en de gehanteerde procedures o.a. de uitgebreide raadpleging van externe referenten staan borg voor kwaliteitsoptimalisatie van het fundamenteel onderzoek in Vlaanderen.

- 1) **Advies ex ante** : aanvragen komende van de wetenschappelijke gemeenschap worden door de Wetenschappelijke Commissies, samen met adviezen van externe referenten, volgens criteria eigen aan de betrokken wetenschapssector en de betrokken interventie categorie, geëvalueerd. De wetenschappelijke gemeenschap tekent, op basis van wetenschappelijke criteria, langs de Wetenschappelijke Commissies om, door de selectie die ze doorvoeren en het stellen van prioriteiten, een domeinspecifiek wetenschapsbeleid uit.

De voornaamste wijzigingen waren het invoeren, sinds de selectie m.b.t. 93-94 van wel omschreven specifieke en objectieve criteria, via de vraag om advies die aan de externe referenten worden voorgelegd en waarin wordt gevraagd zowel descriptief als numeriek te quoteren. De criteria worden aan de hand van opmerkingen van referenten en Commissieleden regelmatig bijgesteld.

De gehanteerde **selectie- en evaluatiecriteria** zijn vastgelegd in een Vademecum dat ook beschikbaar is via internet.

Het aantal referenten en het interuniversitair en/of internationaal karakter van deze adviesvorm is recht evenredig met het belang van de toelagecategorie. Leden van advies- en bestuursorganen van het F.W.O.-Vlaanderen worden sinds de selectie 94-95, bij deze procedure uitgesloten. Met ingang van de selectie 95-96 worden ook de co-auteurs van publicaties van de postulanten uitgesloten. Deze werkwijze wordt algemeen toegepast voor alle aanvragen bij het F.W.O.-Vlaanderen die een zekere budgettaire impact hebben.

Het feit dat de wetenschappelijke gemeenschap zelf de aanvragen opstelt (een bottom up regeling) is de beste garantie dat snel ingespeeld wordt op wetenschappelijke tendensen en nieuwe ontwikkelingen.

In de aanvraagformulieren werd een vraag opgenomen naar de situering van het onderzoek in het geheel van het onderzoek van de betrokken onderzoekseenheid en de situering in nationale en internationale context. Samen met het advies van externe en buitenlandse referenten en de inbreng van de leden van de Wetenschappelijke Commissies van buiten de Vlaamse Gemeenschap wordt coherentie in het wetenschappelijk onderzoek en internationale samenwerking nagestreefd en wordt versnippering tegengegaan.

Een vraag naar de I.S.I.-impactfactoren van de tijdschriften geeft een indicatieve bibliometrische inbreng, die, waar nuttig, wordt in rekening gebracht.

- 2) **Evaluatie ex post** : vertrekkend van verslagen van mandaat- en kredietgenieters evalueren de wetenschappelijke commissies, zowel tijdens de uitvoering van mandaten en projecten, als op het einde ervan de wetenschappelijke aanwending van mandaten en kredieten die zij aanbevelen hebben. Sinds de zittijd 93-94 wordt aan alle verslagen een quotering toegekend en kunnen de Wetenschappelijke Commissies ook bijsturen.

De resultaten van deze evaluatie zijn een doorslaggevend element bij het eventuele voortzetten van de steun van het F.W.O.-Vlaanderen en bij de selectie van nieuwe mandaat- en kredietaanvragen. Tevens ontstaat hierdoor een terugkoppeling die een invloed heeft op de beoordelingswijze en -procedure van de Wetenschappelijke Commissies en de aard van de selectie- en beoordelingscriteria. Dit terugkoppelingsmechanisme zorgt voor verhoogde kwaliteit van het gesteunde onderzoek en kwalitatief betere mandaat- en kredietaanvragen. Ook de Gebiedsraden spelen een rol in een terugkoppeling als brug tussen de Wetenschappelijke Commissies en de bestuursorganen en als reflectiegroepen i.v.m. de problematiek en de werkwijze van de Commissies en de specifieke problemen in hun wetenschapsgebied in relatie met de werking van het Fonds.

Er werden specifieke criteria ingevoerd, eigen aan het betrokken wetenschapsgebied en de bedoelde interventie categorie. Ook deze evaluatiecriteria zijn in het Vademecum opgenomen en zijn op internet beschikbaar.

Voor de mandaathouders met een contract met onbepaalde duur, voor wie de implicatie van een negatieve beoordeling wel het zwaarst uitvalt, werd sinds 1994 een overlegprocedure ingevoerd met inbreng van onafhankelijke externe experts voor beide partijen.

De Raad van Bestuur waakt over de kwaliteit van de evaluatie door de Wetenschappelijke Commissies.

- 3) Er werd ook een **Interdisciplinaire Commissie voor Internationale Wetenschappelijke Contacten** ingesteld die als taak heeft alle aanvragen voor

kredieten voor Wetenschappelijke Onderzoeksgemeenschappen, kredieten voor studie- en stageverblijven in het buitenland, voor het actief deelnemen aan internationale congressen en voor het organiseren van internationale congressen in België te evalueren. Aldus zijn nu alle beslissingen van de Raad van Bestuur gebaseerd op wetenschappelijk advies.

- 4) Tenslotte zijn er talrijke **ad hoc jury's** die advies geven omtrent aanvragen voor wetenschappelijke prijzen, het Evaluatie- en begeleidingscomité van het Max-Wildiersfonds, het Vlaams-Nederlands Comité voor Kustgebonden Zeewetenschappelijk Onderzoek en de Vlaams-Nederlandse Commissie voor Nederlandse Taal en Cultuur.

- B. **Gebiedsraden**, bestaande uit de Voorzitters van de betrokken Wetenschappelijke Commissies, waken er sinds 1/1/1997 over dat alle dossiers optimaal in al hun specificiteit worden behandeld door één of meerdere Commissies.

Eertijds werden de aanvragen die niet bij één discipline konden worden ondergebracht aan meerdere Commissies voorgelegd, die vrij waren hierover al dan niet een oordeel uit te brengen. Omdat inter- en transdisciplinaire aanvragen dreigden tussen twee stoelen te vallen werden bij het invoeren van het nieuwe Commissiesysteem de verschillende Commissies verplicht een advies uit te brengen over alle voorgelegde dossiers. Met ingang van de selectie 1999 werd het systeem verfijnd en bepalen de Gebiedsraden, op voordracht van de aanvragers, de Wetenschappelijke Commissies die een advies uitbrengen over een deelaspect van een aanvraag én deze die budgettaire voorstellen dienen te doen. Sinds 2003 is slechts één Wetenschappelijke Commissie per wetenschapsgebied toegestaan om de Commissies voor hun verantwoordelijkheid te plaatsen zonder afbreuk te doen aan de echte interdisciplinaire aanpak.

- C. **De bestuursorganen :**

De **Raad van Bestuur** van het F.W.O.-Vlaanderen en zijn **Bureau** hebben ook hun eigen taak geherwaardeerd. Zij nemen op basis van de wetenschappelijke adviezen vanuit de Wetenschappelijke Commissies beslissingen en laten zich hierbij leiden door algemene en specifieke wetenschappelijke noden om een coördinerend beleid te voeren naar de instellingen toe. Dit coördinerend beleid zal bevorderd worden doordat de bevoegdheid niet langer verdeeld is over een te groot aantal organen, doch samengebald bij de Raad van Bestuur. Deze evolutie werd mogelijk door een aantal maatregelen van de Vlaamse Regering.

Het F.W.O.-Vlaanderen situeert zich hierdoor duidelijk en ondubbelzinnig op het interuniversitair echelon en zou ruimte moeten kunnen bieden aan initiatieven die de intra-universitaire mogelijkheden te boven gaan, om aldus het wetenschappelijk onderzoek op hoger plan te tillen, het in te schakelen in een groter geheel en tot coherente samenwerking te komen. Kwaliteit, originaliteit en vernieuwend karakter van het onderzoek zijn alom tegenwoordige criteria. Op niveau van de Raad van Bestuur worden ook opties genomen inzake de interventiecategorieën en beleidsopties naar de toekomst toe.

Voor het uitstippelen van zijn beleid kan de Raad van Bestuur o.a. gebruik maken van zeer expliciete begrotingsdocumenten, die alle financiële middelen van het Fonds, van gelijk welke herkomst, groeperen.

Tevens is er een groeiende integratie in de Vlaamse adviesorganen inzake wetenschappelijk onderzoek, zoals de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid en zijn Commissies, alsook een nauwere betrokkenheid bij de werkzaamheden van de Vlaamse Interuniversitaire Raad en de Administratie Wetenschap en Innovatie van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Na lange voorbereiding en indringende discussies werd op 28/11/1995 het Beleidsplan 1996 - 2000 goedgekeurd. Dit Beleidsplan steunt op ruim overleg met de wetenschappelijke gemeenschap en houdt rekening met de beleidsopties van de overheid en suggesties van de Vlaamse administratie en de Vlaamse Raad voor Wetenschapsbeleid. Het Beleidsplan 2003-2007 is er de logische evolutie van.

De Raad van Bestuur van het F.W.O.-Vlaanderen heeft zich op deze wijze ingeschakeld in de internationale tendensen van het "science management" zoals deze worden gevolgd door de meest prestigieuze Amerikaanse en Europese "Research Councils" en zal verder de ingeslagen weg van continue zelfevaluatie en bijsturing blijven volgen om de meest geëigende procedures op te stellen om het niet-georiënteerd wetenschappelijk onderzoek in stand te houden, te stimuleren en te bevorderen en zo optimaal mogelijk de ter beschikking staande financiële middelen aan te wenden, waarbij zo waterdicht mogelijke waarborgen worden geboden zowel aan de wetenschappelijke gemeenschap als aan de financierende overheden, voor zover het er van de Vlaamse overheid de mogelijkheden toe krijgt.

III BESTEDING VAN DE MIDDELEN

A. Evolutie van middelen en mogelijkheden

De budgettaire inspanningen van de Vlaamse Gemeenschap ten gunste van het fundamenteel onderzoek hebben het F.W.O.-Vlaanderen toegelaten zijn actiemiddelen gestadig verder uit te bouwen zonder kwaliteitsverlies.

De interactie tussen de Vlaamse Regering en het F.W.O.-Vlaanderen is gekristalliseerd in de op 1 juli 1997 ondertekende Beheersovereenkomst. Deze kadert in de uitvoering van het decreet van 12 juni 1991 betreffende de universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap en heeft de rol van het F.W.O.-Vlaanderen als het Vlaamse instrument ter bevordering van het fundamenteel wetenschappelijk onderzoek definitief vastgelegd. Een nieuwe Beheersovereenkomst wordt eerstdaags ondertekend.

De Regering heeft hierbij haar afstandelijk beleid t.o.v. een onafhankelijk F.W.O.-Vlaanderen bevestigd, d.w.z. dat de Overheid zich niet inlaat met het vastleggen van onderzoeksonderwerpen of met de selectie, maar dit overlaat aan het Fonds dat hiervoor zo optimaal mogelijke procedures hanteert.

Ze biedt de wetenschappelijke gemeenschap de garantie inzake de continuïteit van de toelageverlening en een uitzicht op meer ondersteuning in het raam van het innovatiepact, en de Vlaamse Gemeenschap en haar Regering de garantie inzake kwaliteit, toezicht en controle. Via de beheersovereenkomst wordt het primaat van de politiek gewaarborgd.

Tabel 1 : Evolutie van de toelagespreiding over de actiemiddelen van het F.W.O.-Vlaanderen (alle verschillende toelagen inbegrepen) in kEUR.

Uitgaven	2000	%	2001	%	2002	%	2003	%	2004 *	%
Mandaten °	55.569	48	44.548	42	49.664	42	51.529	40	56.331	44
Wetenschappelijke Contacten	2.196	2	3.411	3	2.659	2	2.677	2	2.935	2
Kredieten aan Navorsers	1.765	2	1.673	2	2.241	2	1.699	1	1.566	1
Onderzoeksprojecten	50.930	44	53.019	49	58.441	50	67.272	53	63.539	49
Diversen	4.586	4	4.673	4	4.660	4	4.870	4	4.940	4
Totaal	115.046	100	107.324	100	117.665	100	128.047	100	129.311	100

° De permanente onderzoekers (onderzoeksleders en onderzoeksdirecteurs) werden op 1/10/2000 overgedragen aan de universiteiten.

* Initiële begroting

Dankzij de verhoogde steun aan het fundamenteel onderzoek door de Vlaamse Gemeenschap konden de krachtlijnen van het Beleidsplan 1996-2000 van het F.W.O.-Vlaanderen voor een groot deel constructief geïmplementeerd worden. Nadien is er een vertraging van de groei opgetreden. De evolutie van de verdeling van de middelen over de verschillende actiemiddelen is opgenomen in tabel 1. De extra middelen vanaf 2000 (200 miljoen BEF) lieten toe de instroom van mandaathouders definitief op het huidige peil te consolideren. Een kleine extra toelage vanaf 2003 compenseerde de verhoogde kostprijs van mandaathouders door het wegvallen van de 24 jaar-limiet van de geldelijke anciënniteit. De extra middelen vanaf 2004 (6 miljoen EUR) lieten toe wat extra zuurstof in de onderzoeksprojecten te pompen en een aanvang te maken met het toekennen van een overheadpercentage aan de onthaalinstellingen, overeenkomstig de nieuwe beheersovereenkomst, zonder dat de onderzoeksinvestering er onder leidt. Tevens wordt de kredietlijn voor middelgrote apparatuur (met inbegrip van corpora en databanken) voorzichtig opgezet.

De belangrijkste posten nl. mandaten en onderzoeksprojecten ontwikkelen zich volledig gelijklopend, ondanks de diverse herkomst van toelagen en beleidsopties.

Het was een doordachte beleids optie van het Fonds geleidelijk te groeien om de hoogstaande kwaliteit te kunnen blijven garanderen en om stabiele slaagpercentages op langere termijn te bekomen.

De VRWB geeft in zijn publicatie "Vlaanderen, koploper in wetenschap en technologie evaluatie van 4 jaar inhaalbeweging en beleidsvisie voor de toekomst?", (oktober 1999) een overzicht van de evolutie van de onderzoekssteun vanaf 1991 tot heden met nadruk op

de periode 1995-1999. Ook deze cijfers illustreren dat het F.W.O.-Vlaanderen niet de snelste groeipool vormt. Hopelijk kan de ingezette groei afgerond worden door de huidige Regeringen. Ter illustratie weze vermeld dat het niet-gerichte onderzoek in Vlaanderen in de periode 1991-1999 steeg met 118,98% en in het F.W.O.-Vlaanderen met 113,42%. Het verschil is echter veel groter in de beleidsperiode 1995-1999 waarin het niet-gericht onderzoek groeit met 76,06%, het totale wetenschapsbeleid samen met O & O uitgaven met 62,84% en het F.W.O.-Vlaanderen slechts met 56,90%.

Een overzicht van de evolutie van de toelagen van 2000 tot 2004 van de Vlaamse Gemeenschap is opgenomen in tabel 2. Een zelfde overzicht van de toelagen van de Nationale Loterij is opgenomen in tabel 3 en deze van de Federale Overheid is opgenomen in tabel 4.

Tabel 2: Evolutie van de toelagen van de Vlaamse Gemeenschap in kEUR

Rubrieken	2000*	2001	2002	2003	2004°
Basistoelage FWO	90.969	81.251	82.408	84.784	92.514
VNC	206	206	206	-	-
VLANEZO **	-	-	198	198	198
Totaal	91.175	81.457	82.812	84.982	92.712
Index	100	89	91	93	102

* Toelage na aftrek van 32,9 miljoen, die overgeheveld wordt naar het B.O.F. i.v.m. de overheveling van de permanente F.W.O.-mandaathouders naar het Z.A.P.

** Ingeschreven op de Vlaamse Begroting 2002, maar gespreid over 5 jaar in F.W.O.

° Initiële begroting

Om echter objectief de evolutie van de Vlaamse toelagen te schetsen moet rekening gehouden met de overdracht van een deel van de toelage naar het B.O.F. naar aanleiding van de overname van de vroegere permanente onderzoekers (Onderzoeksleders en Onderzoeksdirecteurs) naar het Z.A.P. van de universiteiten.

Dit resulteerde in een overdracht van 32,7 miljoen BEF (811 kEUR) en 686,2 miljoen BEF (17.011 kEUR) respectievelijk in 2000 en 2001.

Voegen we dus 811 kEUR toe aan het basisbedrag 2000 en 17.011 kEUR aan het eindbedrag 2004, dan ziet men dat de toelage van het F.W.O. in deze vijf jaar met 17.737 kEUR is gestegen of met 4,7% gemiddeld per jaar (van 91.986 kEUR tot 109.723 kEUR).

Tabel 3: Evolutie van de toelagen van de Nationale Loterij - Vlaamse sector in kEUR

Rubrieken	2000	2001	2002	2003	2004°
<u>Nationale Loterij (1)</u>	-	-	-	11.703	11.703
Doctorandi	4.129	4.129	4.090	-	-
Apparatuur	4.899	4.899	4.899	-	-
Fund. Menswet.	983	983	983	-	-
Humanitaire actie	459	459	459	-	-
Totaal	10.470	10.470	10.431	11.703	11.703
Index	100	100	100	112	112

(1) Toelagen telkens 1 jaar later ingeschreven op F.W.O.-begroting om de besteding te laten samenvallen met de uitbetaling. Vanaf de toelage 2002 (F.W.O.-begroting 2003) via de Vlaamse Gemeenschap.

° Voorlopige cijfers

De winstverdeling van de Nationale Loterij ten behoeve van het wetenschappelijk onderzoek is vanaf 2002 een bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap en voorheen federaal. Daarom werden ten behoeve van de continuïteit de cijfers afzonderlijk weergegeven. Deze steun evolueert van 10.470 kEUR in 2000 tot 11.703 kEUR in 2004 (alhoewel dit een voorlopig cijfer is), wat leidt tot index 112 of een jaarlijkse toename met 3% per jaar. Er dient wel op gewezen dat het bedrag van deze toelage niet institutioneel vastligt en in het budget van het F.W.O.-Vlaanderen een aleatoire post vormt.

Tabel 4: Evolutie van de federale toelagen - Vlaamse sector in kEUR

Rubrieken	2000	2001	2002	2003	2004°
<u>Volksgezondheid</u>					
FGWO	2.381	2.108	2.108	2.108	2.108
<u>Econ. Zaken</u>					
IIKW	2.141	1.963	1.960	1.824	1.824
<u>Wetenschapsbeleid</u>					
Extra onderzoekers	7.355	7.446	7.488	7.702	7.676
Mandaten F.W.I.	211	147	64	-	-
Totaal	12.088	11.664	11.620	11.634	11.608
Index	100	95	85	92	96

° Voorlopige cijfers

De specifieke federale toelagen gaan van 12.088 kEUR in 2000 naar 11.608 kEUR in 2004 (voorlopige cijfers) of een daling tot index 96 of een vermindering met 1% per jaar.

Tabel 5 : Evolutie van de federale gunstmaatregelen - Vlaamse sector
in kEUR

Rubrieken	2000	2001	2002	2003	2004°
Recup. Werkgevers- bijdrage S.Z. *	2.504	2.219	754	1.162	1.170
Vrijstelling 50% voorheffing Postdocs	-	-	-	620	3.220
Totaal	2.504	2.219	754	1.782	4.390
Index	100	89	30	71	175

* Recup. In het juiste jaar ingeschreven, doch door F.W.O.-Vlaanderen het jaar daarop aangewend

° Voorlopige cijfers

In tabel 5 is de evolutie geschetst van de impact van de sociale en fiscale gunstmaatregelen. De recuperatie van de werkgeversbijdrage voor sociale zekerheid (KB 5 maart 1997) was reeds ingestort door de overdracht van de permanente onderzoekers en wordt volledig afgebouwd. Deze tijdelijke maatregel wordt gelukkig structureel opgevangen door het vrijstellen van het doorstorten van 50% van de voorheffing van postdoctorale navorsers.

De nieuwe maatregel zal precies het verlies van de andere maatregel op de top van zijn effectiviteit compenseren : ca. 3,2 miljoen EUR. Dit laat toe het korps Postdoctorale Onderzoekers op zijn huidige peil te behouden. De evolutie in tabel 5 ziet er op basis van het referentiejaar veel te rooskleurig uit.

Over het geheel heen evolueert de F.W.O. ondersteuning door middel van specifieke toelagen van index 100 naar index 102 of een toename per jaar van 0,5%. Rekening houdend met de compensatie voor de overdracht van de permanente onderzoekers een evolutie tot index 117 of een toename met 4,25% per jaar.

Met deze veelheid en diversiteit van toelagen bouwt het F.W.O.-Vlaanderen één coherent beleid uit en één overzichtelijk aanbod van actiemiddelen t.o.v. de wetenschappelijke gemeenschap. Het ware onzinnig dit in een bestedingsanalyse uiteen te rafelen, daar de begrotingsaffectatie van de toekenningen aan bepaalde financieringsluiken dikwijls arbitrair gebeurt. Daar echter sommige toelagen zoals deze van Volksgezondheid en deze van Economische Zaken doelgericht voor één ruime discipline toegewezen worden, zullen de middelen van de Vlaamse Gemeenschap uiteraard complementair zijn in deze gebieden.

Daarom gaan de volgende overzichten over de totaliteit van de actie van het F.W.O.-Vlaanderen. Waar dit ter zake doet wordt wel de inbreng van de verschillende financiers toegelicht.

De grootste extra-investering is tot stand gekomen onder invloed van het beleid van de Vlaamse Regering.

B. Mandaten

- 1) Het **pre-doctorale mandaat Aspirant**, dat vroeger een arbeidsovereenkomst behelsde, werd met ingang van 1/10/1991 omgevormd tot een beurs, onderworpen aan de Rijks-Sociale Zekerheid, doch vrijgesteld van inkomstenbelasting, wat toeliet een groter aantal Aspiranten aan te stellen zonder nadeel voor de betrokkenen. Vanaf 1/10/94 is deze beurs gelijk aan de nettowedde van een Assistent, waar ze eerst ca. 10% hoger lag.

De promotors van deze mandaathouders werd een grotere verantwoordelijkheid toegewezen door vanaf de selectieperiode 1993-1994 te eisen dat zij zouden instaan voor voldoende begeleiding en omkadering van de doctorandi om binnen de duur van het mandaat een doctoraat op proefschrift mogelijk te maken.

De verhoogde toelage aan het Fonds liet vanaf 1/10/1996 toe jaarlijks ca. 150 Aspiranten-doctorandi aan te trekken met een beurs van vier jaar tegenover vroeger 100 per jaar. In de zorg voor het aantrekken van de meest talentrijke jongeren wordt gestreefd naar een bestand van 600 doctorandi. Sinds de extra inbreng van de Vlaamse Gemeenschap in 2000 is de instroom van 150 per jaar definitief verworven. De evolutie van het bestand Aspiranten per wetenschapsgebied is opgenomen in tabel 6 en deze per universiteit in tabel 7. 36% gaat naar de menswetenschappen, 34% naar de bio-medische wetenschappen en 30% naar de exacte en toegepaste wetenschappen.

De slaagkansen zijn opgenomen in de tabellen 8 en 9. De exacte wetenschappen scoren beduidend beter dan het gemiddelde, de menswetenschappen in het algemeen en de cultuur- en taalwetenschappen in het bijzonder ondermaats. Grote verschillen in slaagkansen zijn er per universiteit niet. De selectieprocedure schept gelijke slaagkansen voor alle goede en dus voorgestelde kandidaten. De universiteiten met betere slaagkansen hadden dus een kleiner aantal minder goede kandidaten.

- 2) De **Klinische Doctoraatsbeurs** is ingesteld vanaf 1/10/2002 om jonge clinici die niet meer in aanmerking komen voor een mandaat Aspirant de mogelijkheid te bieden om hun doctoraat af te werken.

Deze mandaten richten zich op artsen, dierenartsen, tandartsen en apothekers, erkend als specialist, die voltijds met een klinische taak aangesteld zijn in een academisch ziekenhuis of dierenkliniek verbonden aan een universiteit in de Vlaamse Gemeenschap. Tijdens het mandaat van 2 jaar worden de bursalen halftijds vrijgesteld van klinische en academische opdrachten ten behoeve van fundamenteel klinisch onderzoek. Een evolutie van het bestand is te vinden in tabel 17.

- 3) **Overgang tussen de verschillende mandaten:**

Wat in de verdeling van het mandatenbestand opvalt is dat de overgang van Aspirant naar Postdoctoraal Onderzoeker niet zonder gevolgen is voor de spreiding over de wetenschapsgebieden. (Cfr. tabellen 6 en 10).

Tabel 6 : Aspiranten : evolutie van het bestand volgens wetenschapsgebied

Wetenschaps- gebied	Biologische wet.		Cultuur- en taalwet.		Exacte wet.		Gedrags- en maatschappijwet.		Medische wet.		Toegepaste wet.		Totaal	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
1999	74	13	110	19	125	22	95	17	117	21	45	8	566	100
2000	79	14	114	20	127	22	95	16	121	21	40	7	576	100
2001	83	14	126	20	132	21	101	16	137	22	44	7	623	100
2002	87	14	119	19	133	22	90	15	132	22	47	8	608	100
2003	77	13	122	20	137	22	89	14	141	23	52	8	618	100
Gemiddeld	80	13	118	20	131	22	94	16	130	21	46	8	599	100

Tabel 7 : Aspiranten: bestand per universiteit op 1 oktober van het jaar

Universiteit	Jaar	1999		2000		2001		2002		2003	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
V.U.B.		66	12	71	12	76	12	72	12	74	12
K.U.Leuven		274	48	269	47	282	46	275	45	273	44
UGent		148	26	155	27	175	28	174	29	194	31
U.A.		71	13	73	13	82	13	80	13	73	12
L.U.C.		6	1	6	1	6	1	6	1	4	1
K.U.Brussel		1	0	2	0	2	0	1	0	0	0
Totaal		566	100	576	100	623	100	608	100	618	100

Tabel 8 : Aspiranten : evolutie van de slaagkansen per wetenschapsgebied

Wet.gebied	Biol.wet.			Cultuur- en taalwet.			Exacte wet.			Gedrags- en maatsch. Wet.			Medische wet.			Toegepaste wet.			Totaal		
	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%
1999	55	24	44	73	28	38	57	34	60	57	26	46	63	28	44	25	11	44	330	151	46
2000	49	21	43	76	29	38	59	37	63	56	21	38	73	33	45	29	10	34	342	151	44
2001	59	24	41	105	36	34	61	32	52	61	27	44	93	43	46	33	15	45	412	177	43
2002	59	22	37	96	28	29	84	37	44	73	22	30	79	29	37	36	12	33	427	150	35
2003	63	17	27	109	28	26	91	33	36	87	21	24	115	39	34	47	17	36	512	155	30
Gemiddeld	57	21,6	39	91,8	29,8	32	70,4	34,6	49	66,8	23,4	35	84,6	34,4	41	34	13	38	404,6	156,8	39

A : aangevraagd

T : toegekend

S% : slaagpercentage

Tabel 9 : Aspiranten : slaagkansen per universiteit

	1999			2000			2001			2002			2003			Gemiddeld		
	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%
V.U.B.	45	19	42	45	20	44	52	19	37	54	18	33	65	16	25	52	18	35
K.U.Leuven	151	71	47	136	66	49	179	81	45	160	61	38	217	71	33	169	70	42
UGent	83	38	46	108	43	40	122	53	43	150	52	35	168	52	31	126	48	38
U.A.	46	20	43	47	19	40	55	23	42	60	18	30	59	16	27	53	19	36
L.U.C.	4	2	50	4	2	50	2	1	50	2	1	50	2	0	0	3	1	43
K.U.Brussel	1	1	100	2	1	50	2	0	0	1	0	0	1	0	0	1	0	29
Totaal	330	151	46	342	151	44	412	177	43	427	150	35	512	155	30	405	157	39

A : aangevraagd

T : toegekend

S% : slaagpercentage

De menswetenschappen boeten een deel van hun aandeel in ten gunste van de medische en de biologische wetenschappen. De andere gebieden consolideren hun aandeel. Dit is grotendeels terug te voeren tot het aanbod van kandidaten en niet tot de slaagkansen (cfr. tabel 12). De exacte wetenschappen bvb. scoren beduidend beter dan de gemiddelde, maar blijven in het bestand status quo. De biologische wetenschappen scoren beduidend slechter en winnen in bestandsaandeel.

- 4) Jaarlijks kunnen 100 **Postdoctoraal Onderzoekers** worden aangeworven, deels met de Vlaamse deels met de federale toelage voor extra onderzoekers en deels met de 50% vrijstelling van het doorstorten van de voorheffing aan de schatkist. In het raam van de nadruk die én door het Fonds én door het beleid van de Federale en Vlaamse overheid op de uitbouw van het postdoctorale niveau, als een bijzonder productieve fase in een onderzoekersloopbaan, werd gelegd, werd het mandaat Aangesteld Navorser van twee jaar met ingang van 1/10/1992 omgevormd tot het mandaat Postdoctoraal Onderzoeker dat 3 jaar duurt met een mogelijke verlenging en tussentijdse selectieve reducties van 1/3 en met ingang van 1/10/1996 verder uitgebreid tot 3 periodes van drie jaar met tussentijdse selectieve reducties van ½. Deze ingroei streeft naar een bestand van ca. 525 onderzoekers. De evolutie van het per wetenschapsgebied is opgenomen in tabel 10, deze per universiteit in tabel 11 en een evolutie van de selectie in tabel 12. De menswetenschappen totaliseren 26% van het totaal, de biomedische sectoren 43% en de exacte en toegepaste wetenschappen 31%.

Tevens krijgen Postdoctorale Onderzoekers per periode van 3 jaar de mogelijkheid een mobiliteitstoelage te verwerven om gedurende één jaar onderzoek door te voeren aan een andere instelling. Deze mobiliteit zal bij de selectie als een positief element worden beschouwd. Aldus biedt men doctors op proefschrift voldoende tijd om een internationaal erkend wetenschappelijk niveau te bereiken en de nodige ervaring in andere instellingen op te doen. Ten einde dit postdoctorale mandaat naadloos te laten aansluiten op het Aspirantschap wordt van de kandidaten slechts een openbare verdediging van hun doctoraat verwacht tegen uiterlijk 1 juni.

- 5) Om de band tussen de medisch-klinische praktijk en het medisch-fundamenteel klinisch onderzoek nog te verstevigen werden de **Fundamenteel Klinische Mandaten** aangepast en op drie jaar gebracht met een mogelijke verlenging van twee jaar in plaats van de vroegere twee jaar met mogelijks 2 verlengingen met één jaar. Met ingang van 1/9/1999 wordt dit verder uitgebreid tot een mandaat van drie jaar met twee mogelijke verlengingen van drie jaar. Het aantal mandaten evolueerde zoals opgenomen in tabel 17.
- 6) De **permanente mandaten** nl. Onderzoeksleders en Onderzoeksdirecteurs werden toegekend aan onderzoekers op hoogstaand wetenschappelijk niveau. Zij ontvingen een contract van onbepaalde duur van het niveau docent, faculteitsgeaggregeerde of hoofddocent.

Tabel 10 : Postdoctoraal Onderzoekers : evolutie van het bestand volgens wetenschapsgebied

Wetenschaps- gebied	Biologische wet.		Cultuur- en taalwet.		Exacte wet.		Gedrags- en maatschappijwet.		Medische wet.		Toegepaste wet.		Totaal	
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
1999	72	19	58	16	82	22	29	8	98	26	34	9	373	100
2000	74	19	66	16	86	22	32	8	109	27	33	8	400	100
2001	73	16	73	16	98	22	44	10	121	27	39	9	448	100
2002	72	16	72	16	106	23	50	11	118	26	39	8	457	100
2003	81	17	82	17	115	24	51	10	114	24	41	8	484	100
Gemiddeld	74	17	70	16	97	22	41	10	112	26	37	9	432	100

Tabel 11 : Postdoctoraal Onderzoekers : bestand per universiteit op 1 oktober van het jaar

Universiteit	Jaar	1999		2000		2001		2002		2003	
		n	%	n	%	n	%	n	%	n	%
V.U.B.		41	11	42	10	42	9	41	9	42	9
K.U.Leuven		197	53	210	53	229	51	241	52	256	53
UGent		71	19	81	20	103	23	112	25	123	25
U.A.		60	16	62	16	71	16	59	13	59	12
L.U.C.		3	1	5	1	3	1	4	1	4	1
K.U.Brussel		1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Totaal		373	100	400	100	448	100	457	100	484	100

Tabel 12 : Postdoctoraal Onderzoekers : evolutie van de slaagkansen per wetenschapsgebied

Wet.gebied	Biol.wet.			Cultuur- en taalwet.			Exacte wet.			Gedrags- en maatsch. Wet.			Medische wet.			Toegepaste wet.			Totaal		
	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%
1999	28	20	71	20	14	70	32	22	69	13	8	62	36	20	56	17	13	76	146	97	66
2000	40	16	40	29	15	52	37	21	57	25	11	44	44	25	57	14	5	36	189	93	49
2001	35	16	46	29	15	52	40	29	73	29	15	52	32	17	53	17	12	71	182	104	57
2002	36	12	33	35	13	37	54	31	57	39	19	49	48	23	48	17	10	59	229	108	47
2003	63	18	29	47	17	36	50	24	48	50	9	18	42	16	38	23	10	43	275	94	34
Gemiddeld	40,4	16,4	41	32	14,8	46	42,6	25,4	60	31,2	12,4	40	40,4	20,2	50	17,6	10	57	204,2	99,2	49

A : aangevraagd

T : toegekend

S% : slaagpercentage

Tabel 13 : Postdoctoraal Onderzoekers : slaagkansen per universiteit

	1999			2000			2001			2002			2003			Gemiddeld		
	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%
V.U.B.	11	7	64	17	8	47	11	5	45	21	9	43	22	9	41	16	8	46
K.U.Leuven	72	52	72	92	47	51	91	54	59	115	56	49	153	51	33	105	52	50
UGent	36	21	58	49	24	49	47	27	57	62	32	52	64	23	36	52	25	49
U.A.	23	14	61	27	12	44	30	17	57	25	8	32	35	11	31	28	12	44
L.U.C.	4	3	75	4	2	50	3	1	33	6	3	50	1	0	0	4	2	50
Totaal	146	97	66	189	93	49	182	104	57	229	108	47	275	94	34	204	99	49

A : aangevraagd

T : toegekend

S% : slaagpercentage

Tabel 14 : Aspiranten : man-vrouw verhouding, bestand op 1 oktober

Wet.gebied	Biol.wet.			Cultuur- en taalwet.			Exacte wet.			Gedrags- en maatsch. Wet.			Medische wet.			Toegepaste wet.			Totaal		
	M	V	%M	M	V	%M	M	V	%M	M	V	%M	M	V	%M	M	V	%M	M	V	%M
1999	29	45	39	62	48	56	89	36	71	59	36	62	50	67	43	37	8	82	326	239	58
2000	36	43	46	63	51	55	91	36	72	56	39	59	52	69	43	33	7	83	331	245	57
2001	40	43	48	78	48	62	97	35	73	61	40	60	62	75	45	34	10	77	372	251	60
2002	41	46	47	73	46	61	93	40	70	48	42	53	54	78	41	36	11	77	345	263	57
2003	38	39	49	76	46	62	93	44	68	41	48	46	58	83	41	39	13	75	345	273	56
Gemiddeld	36,8	43,2	46	70,4	47,8	60	92,6	38,2	71	53	41	56	55,2	74,4	43	35,8	10	79	343,	254,	57

M: mannen

V: vrouwen

%M: % mannen t.o.v. totaal

Tabel 15 : Postdoctorale Onderzoekers : man-vrouw verhouding, bestand op 1 oktober

Wet.gebied	Biol.wet.			Cultuur- en taalwet.			Exacte wet.			Gedrags- en maatsch. Wet.			Medische wet.			Toegepaste wet.			Totaal		
	M	V	%M	M	V	%M	M	V	%M	M	V	%M	M	V	%M	M	V	%M	M	V	%M
1999	46	26	64	40	18	69	66	16	80	19	10	66	46	52	47	30	4	88	247	126	66
2000	51	24	68	43	25	63	72	19	79	25	11	69	52	61	46	28	5	85	271	145	65
2001	53	20	73	43	30	59	77	21	79	32	12	73	54	67	45	34	5	87	293	155	65
2002	50	22	69	45	27	63	84	22	79	37	13	74	54	64	46	33	6	85	303	154	66
2003	56	25	69	50	32	61	86	29	75	38	13	75	52	62	46	31	10	76	313	171	65
Gemiddeld	51,2	23,4	69	44,2	26,4	63	77	21,4	78	30,2	11,8	72	51,6	61,2	46	31,2	6	84	285,	150,	66

M: mannen

V: vrouwen

%M: % mannen t.o.v. totaal

Dit contingent dat van overheidswege tot 200 was beperkt vormde de top van de mandatenpiramide van het F.W.O.-Vlaanderen.

Met ingang van 1 oktober 2000 worden deze mandaathouders overgeheveld naar het ZAP-korps van de universiteiten. Deze doorstroming was in feite de finaliteit van deze onderzoekers van meet af aan. Deze overdracht zal noch voor universiteiten, noch voor het Fonds nadelige financiële gevolgen hebben. Tevens wordt ervoor gezorgd dat de overgang geen nadelige sociale gevolgen heeft voor de betrokkenen. Het ligt trouwens in de bedoeling dit korps in de toekomst uit te breiden om nieuwe mensen te kunnen aantrekken en een beter toekomstperspectief te bieden voor het groeiende korps Postdoctoraal Onderzoekers.

De mandaathouders die zulks wensten konden hun mandaat van het F.W.O.-Vlaanderen voleinden. Zij worden tegen kostprijs aan de onthaalinstellingen aangerekend. In februari 2000 was er dus géén oproep tot kandidaten meer, zelfs niet voor promoties, daar deze zouden ingaan vanaf het ogenblik dat het F.W.O.-Vlaanderen niet langer werkgever is. 21 mandaathouders maakten deze keuze, waarvan er op 1/10/2003 nog 18 resteren.

Het aantal van deze onderzoekers ten laste van het B.O.F. werd in het raam van de toenemende B.O.F.-toelagen uitgebreid. Zij zijn vast aangesteld Z.A.P.-lid met hoofdzakelijk onderzoeksopdracht en blijven hoogstens 2 x 5 jaar ten laste van de B.O.F.-toelage, nadien gaan zij over naar de werkingstoelage van de universiteit met een gewone ZAP-opdracht.

- 7) **Gelijke kansen voor beide geslachten** weerspiegelen zich in de geleidelijke voortschrijdende feminisering van het mandatenbestand. Eerder werd het mandaat reeds verlengd met de niet gepresteerde periode n.a.v. zwangerschap, borstvoedings-, ouderschaps-, palliatief verlof of langdurige ziekte en kan een dame die een zwangerschap heeft doorgemaakt gedurende haar Postdoctoraal Onderzoeksmandaat haar aanvraag om verlenging eventueel tot het daaropvolgende jaar uitstellen. In grote groepen schept het financieren van de overbrugging geen al te grote problemen, in kleinere groepen is dit niet te verwezenlijken. Daarom wordt nu een eerste of tweede mandaat Postdoctoraat Onderzoeker dat reeds loopt tot 31 december, verlengd tot het einde van een academiejaar om een sollicitatie op voet van gelijkheid alsook een naadloos aansluiten op een volgende aanstelling mogelijk te maken. De begrotingsimpact hiervan is niet omvangrijk. Een gelijkaardige regeling geldt trouwens ook, over het ganse mandaat heen, voor de Aspiranten. Een overzicht van de feminiseringstendens is opgenomen in de tabellen 14 en 15.

Bij doctorandi vertoont het ganse in functie zijnde bestand nu een vrouwelijke vertegenwoordiging van 43 %, waarbij de gebieden van de biologische en medische wetenschappen beduidend beter scoren.

Bij de postdocs zien wij op dit ogenblik een vrouwelijke vertegenwoordiging van 33%, waarbij de vrouwen in de gebieden van de Cultuur- en taalwetenschappen en Medische wetenschappen hun achterstand consolideren en het vrouwelijke aandeel vooral achteruitgaat in de biologische en gedrags- en maatschappijwetenschappen.

Tabel 16 : Aspiranten en Postdoctoraal Onderzoekers: slaagkansen per geslacht

	1999			2000			2001			2002			2003			Gemiddeld		
	M	V	T	M	V	T	M	V	T	M	V	T	M	V	T	M	V	T
<u>Aspiranten</u>																		
Aangevraagd	203	127	330	205	137	342	248	164	412	233	194	427	262	250	512	230	174	404
Toegekend	87	64	151	87	64	151	113	64	177	77	73	150	83	72	155	89	67	156
Slaagpercentage	43	50	46	42	47	44	46	39	43	33	38	35	32	29	30	39	39	39
<u>Postdoc.Ond.</u>																		
Aangevraagd	96	50	146	121	68	189	122	60	182	154	75	229	167	108	275	132	72	204
Toegekend	66	31	97	64	29	93	70	34	104	86	22	108	56	38	94	68	31	99
Slaagpercentage	69	62	66	53	43	49	57	57	57	56	29	47	34	35	34	52	43	49

M: mannen

V: vrouwen

T: totaal

Uit tabel 16 blijkt dat de gemiddelde slaagkans van dames en heren, zowel pre- als postdoctoraal quasi identiek is. De schommelingen over de jaren heen zijn te wijten aan de selectie op basis van persoonsgebonden kwaliteit. Duidelijk blijkt dus dat de ondervertegenwoordiging van dames hoofdzakelijk voortvloeit uit hun ondervertegenwoordiging bij de kandidaten.

Gelijke kansen ongeacht de onthaalinstelling

De quota mandaten, die aan de verschillende onthaalinstellingen worden toegewezen zijn recht evenredig met de aantal voorgestelde (goede) kandidaten. Aldus krijgen alle goede kandidaten eenzelfde slaagkans, ongeacht hun onthaalinstelling.

De onthaalinstellingen kunnen dan, de volgorde van de rangschikking door de Wetenschappelijke Commissies respecterend, een keuze maken die een discipline-specifieke klemtoon kan leggen. De slaagpercentages zijn bijgevolg sterk beïnvloed door deze discipline-specifieke inbreng en het aantal minder goede kandidaten.

Gelijke kansen over nationaliteiten heen

In het mandatenbestand (tabel 17) zien we van jaar tot jaar het aandeel buitenlanders licht aangroeien tot 3% van het totale bestand. Hun slaagkansen zijn quasi identiek aan deze van de Vlaamse kandidaten (tabellen 18 en 19). De aangroei van hun aantal hangt bijgevolg volledig af van het aantal toekomstige kandidaten.

Tabel 17 : Mandatenbestand op 1 oktober van elk jaar per nationaliteit

	1999	2000	2001	2002	2003
<u>Aspirant</u>					
Belg	553	565	608	595	607
EU	13	11	15	13	11
Totaal	566	576	623	608	618
<u>Bijzondere Doctoraatsbeurs</u>					
Belg	3	4	5	4	1
EU	0	0	0	0	0
Totaal	3	4	5	4	1
<u>Klinische doctoraatsbeurs</u>					
Belg	0	0	0	8	12
EU	0	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	8	12
<u>Postdoctoraal Onderzoeker</u>					
Belg	362	386	432	436	463
EU	11	14	16	21	21
Totaal	373	400	448	457	484
<u>Fundamenteel Klinisch Mandaat</u>					
Belg	23	28	30	34	41
EU	0	0	0	1	1
Totaal	23	28	30	35	42
<u>Algemeen totaal</u>					
Belg	941	983	1.075	1.077	1.124
EU	24	25	31	35	33
Totaal	965	1.008	1.106	1.112	1.157

Tabel 18 : Aspiranten : evolutie van de slaagkans per nationaliteit

Jaar	Nationaliteit	Aangevraagd n	Toegekend n	S%
1999	Belg	322	148	46
	EU	8	3	38
	Totaal	330	151	46
2000	Belg	333	148	44
	EU	9	3	33
	Totaal	342	151	44
2001	Belg	402	171	43
	EU	9	6	67
	Totaal	411	177	43
2002	Belg	422	148	35
	EU	5	2	40
	Totaal	427	150	35
2003	Belg	504	155	31
	EU	8	0	0
	Totaal	512	155	30
Gemiddeld	Belg	397	154	39
	EU	8	3	36
	Totaal	404	157	39

S% : slaagkans

Tabel 19 : Postdoctoraal Onderzoekers : evolutie van de slaagkans per nationaliteit

Jaar	Nationaliteit	Aangevraagd n	Toegekend n	S%
1999	Belg	138	93	67
	EU	8	4	50
	Totaal	146	97	66
2000	Belg	182	89	49
	EU	7	4	57
	Totaal	189	93	49
2001	Belg	167	95	57
	EU	15	9	60
	Totaal	182	104	57
2002	Belg	219	104	47
	EU	10	4	40
	Totaal	229	108	47
2003	Belg	260	92	35
	EU	15	4	27
	Totaal	275	96	35
Gemiddeld	Belg	193	95	49
	EU	11	5	45
	Totaal	204	100	49

S% : slaagkans

8) Evolutie van slaagkansen

Het grotere aanbod van mogelijkheden heeft in de Aspiranten en Postdoctoraal Onderzoekers meer kandidaten aangetrokken. Het slaagpercentage is tijdens de laatste 5 jaar gestadig gedaald (tabellen 18 en 19). We kunnen zelfs vaststellen dat het aantal goede kandidaten is toegenomen, daar de spanning tussen de door de Wetenschappelijke Commissies voorgestelde kandidaten en de toekenningen is toegenomen. Een toekomstige verhoging van de instroom van mandaathouders ware bijgevolg aangewezen.

Het B.O.F. van de universiteiten zorgt uiteraard voor een andere mogelijkheid talent te behouden, alsook het verhoogde personeelsbestand van de onderzoeksprojecten van het Fonds. Toch is enige bezorgdheid op zijn plaats daar de uitstroom van Postdoctorale Onderzoekers en andere postdoc-kaders volgens de universiteiten nauwelijks zal volstaan voor het opvullen van het Z.A.P.-korps in de volgende jaren.

*
* *

C. Kredieten ten persoonlijke titel

De **Kredieten aan Navorsers** zijn bestemd voor werkings- en uitrustingskredieten voor persoonlijk onderzoek van, vooral jonge, individuele onderzoekers.

De evolutie van de verdeling van de bestede middelen per wetenschapsgebied is opgenomen in tabel 20, per universiteit in tabel 21 en per NABS-code in tabel 22.

Het basisbedrag is sinds 1/10/1999 opgetrokken tot 2.500 EUR, het limietbedrag is sinds 2002 vastgesteld op 40.000 EUR.

Een evolutie van de selectie is opgenomen in tabel 23, 24 en 25. Het gemiddelde krediet is van 17 kEUR in de periode 1991-2000 tot 19 kEUR in de periode 2000-2004 toegenomen.

Het slaagpercentage ligt lager dan gemiddeld in de menswetenschappen, in het algemeen en de Gedrags- en maatschappijwetenschappen in het bijzonder, maar ook in de medische wetenschappen. De slaagkans ligt beduidend beter in de exacte en de toegepaste wetenschappen. Per universiteit is het verschil klein.

Tabel 20 : Evolutie Kredieten aan Navorsers (initiële begroting) per wetenschapsgebied in kEUR

Wetenschaps- gebied	Biologische wet.		Cultuur- en taalwet.		Exacte wet.		Gedrag- en maatschappijwet.		Medische wet.		Toegepaste wet.		Totaal		
	Jaar	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%
2000		449	25	93	5	353	20	22	1	651	37	197	11	1.765	100
2001		351	21	76	5	328	20	53	3	682	41	183	11	1.673	100
2002		562	25	71	3	448	20	42	2	877	39	242	11	2.242	100
2003		423	25	111	7	414	24	49	3	493	29	209	12	1.699	100
2004		452	29	68	4	317	20	43	3	518	33	168	11	1.566	100
Gemiddeld		447	25	84	5	372	21	42	2	644	36	200	11	1.789	100

Tabel 21 : Kredieten aan Navorsers (initiële begroting) per universiteit, bedrag in kEUR

Universiteit	2000		2001		2002		2003		2004	
	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%
V.U.B.	275	16	336	20	316	15	262	16	163	10
K.U.Leuven	621	35	491	29	750	33	538	32	345	22
UGent	453	26	459	27	772	34	601	35	738	47
U.A.	338	19	317	19	325	15	206	12	230	15
L.U.C.	25	1	45	3	4	0	40	2	0	0
Andere	53	3	25	1	74	3	52	3	90	6
Totaal	1.765	100	1.673	100	2.241	100	1.699	100	1.566	100

Tabel 22 : Kredieten aan Navorsers (initiële begroting) per NABS-code in kEUR

NABS-code	2000		2001		2002		2003		2004	
	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%
0 Wiskunde en computerwet.	68	4	66	4	62	3	6	0	47	3
1 Natuurwetenschappen	31	2	0	0	159	7	135	8	64	4
2 Scheikundige wetenschappen	204	12	225	13	173	8	153	9	428	27
3 Biologische wet.	462	26	351	21	562	25	458	27	542	35
4 Geowet. & aanverwante (milieu)wet.	37	2	37	2	54	2	85	5	122	8
5 Ingenieurswet.	197	11	183	11	241	11	209	12	100	6
6 Medische wet.	651	37	682	41	877	39	493	29	166	11
8 Sociale wet.	22	1	53	3	42	2	49	3	43	3
9 Menswet.	93	5	76	5	71	3	111	7	54	3
Totaal	1.765	100	1.673	100	2.241	100	1.699	100	1.566	100

Tabel 23 : Kredieten aan Navorsers : evolutie van de selectie. Bedrag in kEUR.

Jaar	Aangevraagd		Toegekend		Slaagkans		Gemiddeld krediet
	n	Bedrag	n	Bedrag	n	Bedrag	
2000	229	5.788	107	1.765	47	30	16
2001	208	5.632	91	1.673	44	30	18
2002	196	5.332	111	2.241	57	42	20
2003	194	5.412	81	1.699	42	31	21
2004	228	6.902	78	1.566	34	23	20
Gemiddeld	211	5.813	94	1.789	45	31	19

Tabel 24 : Kredieten aan Navorsers: evolutie slaagkans per wetenschapsgebied. Bedragen in kEUR.

Wet. gebied	Biologische wetenschappen			Cultuur-en taalwet.			Exacte wetenschappen			Gedrags- en maatschappij-wet.			Medische wetenschappen			Toegepaste wetenschappen			Totaal		
	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%
2000	1.241	449	36	271	93	34	747	353	47	259	22	8	2.823	651	23	447	197	44	5.788	1.765	30
2001	1.244	351	28	374	76	20	811	328	40	239	53	22	2.444	682	28	519	183	35	5.632	1.673	30
2002	1.184	562	47	478	71	15	711	448	63	186	42	23	2.387	877	37	385	242	63	5.332	2.241	42
2003	1.186	423	36	394	111	28	762	414	54	271	49	18	2.284	493	22	515	209	41	5.412	1.699	31
2004	1.697	452	27	303	68	22	862	317	37	334	43	13	3.038	518	17	668	168	25	6.902	1.566	23
Gemiddeld	1.310	447	34	364	84	23	779	372	48	258	42	16	2.595	644	25	507	200	39	5.813	1.789	31

A: aangevraagd

T: toegekend

S%: slaagpercentage

Tabel 25 : Kredieten aan Navorsers : evolutie slaagkans per universiteit

Jaar	2000			2001			2002			2003			2004			Gemiddeld		
	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%
V.U.B.	699	275	39	1.027	336	33	708	316	45	725	262	36	996	163	16	831	270	33
K.U.Leuven	1.908	621	33	1.885	491	26	1.871	750	40	1.590	538	34	2.054	345	17	1.862	549	29
UGent	1.678	453	27	1.643	459	28	1.637	772	47	1.990	601	30	2.296	738	32	1.849	605	33
U.A.	1.010	338	33	861	317	37	840	325	39	850	206	24	1.221	230	19	956	283	30
L.U.C.	47	25	53	97	45	46	58	4	7	80	40	50	120	0	0	80	23	28
Andere	446	53	12	119	25	21	218	74	34	177	52	29	215	90	42	235	59	25
Totaal	5.788	1.765	30	5.632	1.673	30	5.332	2.241	42	5.412	1.699	31	6.902	1.566	23	5.813	1.789	31

A: aangevraagd

T: toegekend

S%: slaagpercentage

- D. **Onderzoeksprojecten**, die worden toevertrouwd aan eminente onderzoekseenheden, steunen op mensen en middelen. Het bestand aan ondersteunend wetenschappelijk en technisch personeel kon dankzij de verhoogde toelagen worden opgetrokken.

De evolutie van de bestede middelen per wetenschapsgebied is opgenomen in tabel 26, per universiteit in tabel 27 en per NABS-code in tabel 28.

In 2004 krijgen de bio- en medische wetenschappen 42% van het geheel, de Exacte en Toegepaste wetenschappen 32% en de menswetenschappen 26%.

De menswetenschappen hebben minder nood aan apparatuur, dure werkingsmiddelen en technische ondersteuning. Van de wetenschappelijke ondersteuning kapen ze 265 VTE weg op een totaal van 562 of 47%. Dit is uiteraard voor een deel toe te schrijven aan het huidige Max-Wildiersfonds. Dit Fonds werd samengesteld met prioritaire middelen van een vorige regering voor archief-gebaseerd wetenschappelijk onderzoek. Dit onderzoek zou weer aan bod kunnen komen in het raam van de financiering van middelgrote apparatuur *sensu lato* (met inbegrip van databanken en corpora) of in het raam van een eventueel actiemiddel ter ondersteuning van onderzoeksvoorbereidend werk.

Een historisch overzicht van de selectieprocedure is opgenomen in tabel 29.

De slaagkansen (tabel 29) dalen opnieuw onder invloed van de verhoogde aanvraagmassa. Het gemiddelde krediet was in de periode 1991-2000 76 kEUR en is aangegroeid tot 81 kEUR in de periode 2000-2004.

De slaagkansen liggen gemiddeld iets beter in de exacte wetenschappen, maar verschillen echt weinig daar eenzelfde selectiesleutel door de verschillende Commissies wordt gehanteerd (tabel 30). Het verschil in slaagpercentage is terug te brengen tot de additionele toekenning van apparatuur aan projecten in eerste en tweede orde. Per universiteit is het verschil iets groter en scoort de V.U.B. beter dan gemiddeld, het L.U.C. en de diverse kleine onderzoeksinstellingen minder dan gemiddeld (tabel 31).

Om een zuinige en effectieve besteding van de middelen van de Onderzoeksprojecten na te streven, gekoppeld aan een verhoogde wetenschappelijke en beheersmatige verantwoordelijkheid van de promotors, wordt met ingang van 1 januari 1997 voor de Onderzoeksprojecten overgestapt op een zogenaamde enveloppefinanciering. Voor het eventuele toegekende personeel worden vaststaande voltijdsequivalenten toegekend en verdwijnen alle administratieve restricties qua leeftijds- anciënniteits- en weddeschaallimieten. Er kan bijgevolg vrij beroep gedaan worden op min of meer ervaren personeel naargelang de vereisten van het project. Positieve saldi kunnen dan worden aangewend voor bijkomend personeel of werking, negatieve saldi dienen gedekt door werkingsmiddelen of andere bijdragen.

Tabel 26 : Onderzoeksprojecten in functie (eerdere beslissingen inbegrepen) per wetenschapsgebied

Sectoren	A	Totaal	%	Personeel					Uitrusting	Werking	Gemiddeld project
				W	1/2	T	1/2	bedrag			
2000											
Biol.wet.	85	5.657	11	34	1	33	1	3.150	669	1.838	67
Cultuur- en taalwet.	102	6.836	14	119	5	1	0	6.049	41	746	67
Exacte wet.	143	13.209	27	110	6	56	3	8.417	2.344	2.448	92
Gedrags- en maatschappijwet.	101	5.652	11	102	3	0	0	5.116	19	517	59
Medische wet.	240	13.956	28	53	6	104	1	7.263	1.522	5.171	58
Toegepaste wet.	67	4.390	9	35	3	9	2	2.236	1.268	886	66
Totaal	738	49.700	100	453	24	203	7	32.231	5.863	11.606	67
2001											
Biol.wet.	87	5.706	11	31	1	31	1	2.916	970	1.820	66
Cultuur- en taalwet.	99	6.391	12	112	5	1	0	5.703	28	660	65
Exacte wet.	144	15.794	30	117	5	55	3	8.693	4.798	2.303	110
Gedrags- en maatschappijwet.	100	5.655	11	102	4	0	0	5.141	58	456	57
Medische wet.	252	14.407	28	50	3	104	6	7.161	1.709	5.537	57
Toegepaste wet.	60	4.266	8	34	3	6	2	2.057	1.427	782	71
Totaal	742	52.219	100	446	21	197	12	31.671	8.990	11.558	70
2002											
Biol.wet.	102	7.582	13	31	8	31	0	3.072	2.516	1.994	74
Cultuur- en taalwet.	110	7.180	13	121	5	1	0	6.156	323	701	65
Exacte wet.	144	13.997	25	111	11	47	3	8.101	3.657	2.239	97
Gedrags- en maatschappijwet.	112	6.234	11	110	7	0	0	5.618	0	616	56
Medische wet.	274	17.420	30	50	4	111	9	7.564	3.720	6.136	64
Toegepaste wet.	63	4.416	8	40	3	5	2	2.313	1.208	895	70
Totaal	805	56.829	100	463	38	195	14	32.824	11.424	12.581	71
2003											
Biol.wet.	108	6.867	11	26	13	35	0	3.165	1.818	1.884	64
Cultuur- en taalwet.	132	8.401	14	147	4	1	0	7.586	31	784	64
Exacte wet.	155	12.550	21	111	10	44	1	8.060	2.024	2.466	81
Gedrags- en maatschappijwet.	128	7.206	12	125	7	0	0	6.505	0	701	56
Medische wet.	292	20.189	33	50	8	123	9	8.271	5.106	6.812	69
Toegepaste wet.	71	5.132	9	59	2	5	1	3.276	889	967	72
Totaal	886	60.345	100	518	44	208	11	36.863	9.868	13.614	68

2004												
Biol.wet.	120	6.768	11	24	16	42	0	3.519	1.171	2.078	56	
Cultuur- en taalwet.	122	7.274	12	124	2	0	0	6.587	0	687	60	
Exacte wet.	157	12.685	21	118	14	39	1	8.550	1.571	2.564	81	
Gedrags- en maatschappijwet.	136	8.083	14	137	6	0	0	7.378	80	625	59	
Medische wet.	290	18.918	31	49	10	132	18	8.994	2.568	7.356	65	
Toegepaste wet.	80	6.695	11	83	6	5	0	4.750	796	1.149	84	
Totaal	905	60.423	100	535	54	218	19	39.778	6.186	14.459	67	

Tabel 27 : Onderzoeksprojecten in functie (eerdere beslissingen inbegrepen) per universiteit. Bedragen in kEUR.

Universiteit	2000		2001		2002		2003		2004	
	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%
V.U.B.	6.881	14	6.626	13	8.264	15	8.185	14	8.623	14
K.U.Leuven	22.335	45	24.036	46	25.047	44	27.424	45	28.652	47
UGent	11.280	23	12.238	23	13.794	24	15.011	25	14.388	24
U.A.	7.067	14	7.172	14	6.845	12	7.439	12	7.555	13
L.U.C.	604	1	643	1	630	1	721	1	611	1
Andere	1.533	3	1.504	3	2.249	4	1.565	3	594	1
Totaal	49.700	100	52.219	100	56.829	100	60.345	100	60.423	100

Tabel 28 : Onderzoeksprojecten in functie (eerdere beslissingen) per NABS-code. Bedragen in kEUR.

NABS-code	Jaar	2000		2001		2002		2003		2004	
		Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%	Bedrag	%
0	Wiskunde en computerwet.	1.883	4	2.114	4	2.613	4	2.903	5	4.308	7
1	Natuurwetenschappen	6.769	14	9.540	18	8.041	15	6.253	10	6.840	11
2	Scheikundige wetenschappen	3.930	8	3.270	6	2.991	5	2.584	4	5.022	8
3	Biologische wet.	5.597	11	5.646	11	7.838	14	6.807	11	8.101	13
4	Geowet. & aanverwante (milieu)wet.	627	1	930	2	412	1	871	2	585	2
5	Ingenieurswet.	4.266	9	4.266	8	4.416	8	5.186	9	5.571	9
6	Medische wet.	14.140	28	14.407	28	17.410	30	20.067	33	15.322	25
8	Sociale wet.	5.652	11	5.655	11	6.234	11	7.267	12	7.690	13
9	Menswet.	6.836	14	6.391	12	6.874	12	8.407	14	6.984	12
Totaal		49.700	100	52.219	100	56.829	100	60.345	100	60.423	100

Tabel 29 : Onderzoeksprojecten: evolutie van de selectie. Bedrag in kEUR.

Jaar	Aangevraagd		Toegekend		Slaagpercentage		Gemiddeld krediet - eerste jaar
	n	bedrag	n	bedrag	n	bedrag	
2000	567	69.733	275	18.458	49	26	67
2001	474	56.659	264	21.046	56	37	80
2002	499	60.759	322	28.299	65	47	88
2003	532	67.099	281	25.558	53	38	91
2004	605	77.083	289	22.850	48	30	79
Gemiddeld	535	66.267	286	23.242	54	36	81

Opvallend is nog dat in 2004 onder druk van de lage slaagkans erg weinig apparatuur is toegekend, wat vooral ten goede gekomen is aan personeelsondersteuning. Helaas werkt dit onder invloed van een hoge terugkerende uitgave een kleine slaagkans 2005 in de hand. De nieuwe beheersovereenkomst vermijdt dat euvel in de toekomst door minimumquota voor apparatuur en middelgrote apparatuur vast te leggen. Hopelijk volgen de middelen om een betoelaging van middelgrote apparatuur en consolidatieprojecten op te zetten.

Deze ontwikkeling laat nog de nood open aan een investeringsbeleid voor grote apparatuur en ook de groeiende internationaliseringstendens stelt zijn financiële eisen.

De gemiddelde aangevraagde massa in de periode 1991-1995 was 45.141 kEUR (index 100) in de periode 1995-2000 steeg dit tot 59.519 kEUR (index 132) om nu voor de tijdspanne 2000-2004 tot 66.267 kEUR (index 147) op te lopen. Een verhoging die veel sterker is dan de toename van de middelen. Dit betekent een lagere slaagkans, niettegenstaande de toegenomen middelen. De besteding is van 49.700 kEUR in 2000 toegenomen tot 60.423 kEUR in 2004.

De bestuursorganen stellen een selectiesleutel op die een verhouding is tussen de bruto aangevraagde bedragen (dubbeltellingen over verschillende Wetenschappelijke Commissies inbegrepen) en het beschikbare bedrag waarmee de voorstellen in eerste en tweede orde samen moeten beperkt worden. Overige goede aanvragen worden in derde en vierde orde gerangschikt in voorkeursorde. Tevens kunnen de Wetenschappelijke Commissies additionele bedragen ter aanvulling van de voorstellen in eerste en tweede orde voorstellen.

Nadat de definitieve toelage gekend is wordt een beperkt bedrag toegewezen aan derde orde en de additionele voorstellen. De onthaalinstellingen maken binnen de voorkeursorde van de Wetenschappelijke Commissies een keuze uit de derde orde of additionele voorstellen volgens de hun toegewezen quota, die recht evenredig zijn met de voorstellen in derde orde (additionele bedragen inbegrepen). Deze nieuwe werkwijze zal gevolgd worden zolang de toelage niet toelaat volledige ordes van voorstellen te voldoen.

Tabel 30 : Onderzoeksprojecten : evolutie slaagkans per wetenschapsgebied. Bedragen in kEUR.

Wet. gebied	Biologische wetenschappen			Cultuur-en taalwet.			Exacte wetenschappen			Gedrags- en maatschappij-wet.			Medische wetenschappen			Toegepaste wetenschappen			Totaal		
	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%
2000	8.351	2.154	26	11.537	2.775	24	15.390	4.809	31	6.191	2.343	38	21.766	4.813	22	6.498	1.564	24	69.733	18.458	26
2001	7.922	2.488	31	3.255	998	31	13.934	7.249	52	5.269	2.112	40	19.259	6.100	32	7.020	2.099	30	56.659	21.046	37
2002	9.775	4.571	47	5.084	2.642	52	13.047	7.171	55	5.814	2.356	41	19.684	8.765	45	7.355	2.794	38	60.759	28.299	47
2003	8.587	3.080	36	7.343	2.458	33	13.674	5.335	39	7.381	2.602	35	23.395	9.424	40	6.719	2.659	40	67.099	25.558	38
2004	10.891	3.019	28	5.663	1.629	29	15.848	4.711	30	10.441	2.980	29	24.357	7.779	32	9.883	2.732	28	77.083	22.850	30
Gemiddeld	9.105	3.062	34	6.576	2.100	32	14.379	5.855	41	7.019	2.479	35	21.692	7.376	34	7.495	2.370	32	66.267	23.242	35

A: aangevraagd

T: toegekend

S%: slaagpercentage

Tabel 31 : Onderzoeksprojecten : evolutie slaagkans per universiteit. Bedragen in kEUR.

Jaar	2000			2001			2002			2003			2004			Gemiddeld		
	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%
V.U.B.	6.086	2.024	33	5.163	2.154	42	7.834	4.164	53	7.114	3.815	54	9.739	3.387	35	7.187	3.109	43
K.U.Leuven	30.793	7.829	25	24.086	9.434	39	27.410	13.040	48	29.043	11.366	39	35.004	10.888	31	29.267	10.511	36
UGent	17.160	4.537	26	17.468	5.504	32	16.954	6.851	40	15.845	6.589	42	18.780	4.998	27	17.241	5.696	33
U.A.	10.022	3.041	30	7.078	3.252	46	6.667	3.556	53	11.208	2.985	27	11.661	3.189	27	9.327	3.204	34
L.U.C.	1.132	171	15	1.352	277	20	408	129	32	1.142	387	34	890	231	26	985	239	24
Andere	4.540	856	19	1.512	425	28	1.486	559	38	2.747	416	15	1.009	157	16	2.259	483	21
Totaal	69.733	18.458	26	56.659	21.046	37	60.759	28.299	47	67.099	25.558	38	77.083	22.850	30	66.267	23.242	35

A: aangevraagd

T: toegekend

S%: slaagpercentage

De tendens bestaat ook om goede projecten een volwaardige begroting toe te kennen. Dit is te merken aan de groei van het gemiddeld project met 7 % t.o.v. de vorige beleidsperiode, tijdens dewelke het gemiddelde bedrag per project nog sterker toenam.

Uit de ervaring van de laatste jaren blijkt dat ook de grote apparatuur grote discontinuïteiten veroorzaakt zo de aanvragen worden ingewilligd. Een afzonderlijk behandelen van deze apparatuur zou de wetenschapssectoren die hieraan nood hebben billijker behandelen. Om deze toelage voor apparatuur uit de gewone steun te lichten en de apparatuuraanvragen één slaagkans op drie te bieden is een bijkomende investering van 200 miljoen noodzakelijk.

E. Internationale Samenwerking

Ten einde de internationalisering van het fundamenteel onderzoek verder te bevorderen worden drie doelgerichte kredietlijnen uitgebouwd:

- 1) Een **mobilitiestoelage** is ingevoerd voor de Postdoctoraal Onderzoekers F.W.O.-Vlaanderen om hun onderzoek één jaar aan een andere instelling dan de hunne door te voeren. Deze toelagen strekken over verblijven van 1 jaar.
- 2) Als inbreng van buitenlandse expertise in onderzoeksprojecten en Wetenschappelijke Onderzoeksgemeenschappen werden over vijf jaar 86 **Visiting Postdoctoral Fellows** aangetrokken.

Een overzicht van de selecties met de verdeling per wetenschapsgebied per universiteit en volgens herkomst is opgenomen in de tabellen 32, 33 en 34.

De exacte wetenschappen nemen hier het voortouw en wel in uitzonderlijke mate. Daar waar de Noord- en Westeuropeanen vroeger het leeuwendeel van de experts leverde, is dit nu veel evenwichtiger gespreid. Alleen is het erg opvallend dat U.S.A. en Canada vrijwel ontbreekt.

De verdeling per universiteit is verwonderlijk: de UGent scoort wel erg laag, wat te wijten is aan een ondermaats aantal kandidaten, niet aan de slaagkans. Op basis van de slaagkansen blijkt dat de U.A. bijzonder goede kandidaten voordraagt en daarom een goed aandeel verwerft.

Tabel 32 : Visiting Postdoctoral Fellowships : overzicht van de selectieprocedure per wetenschapsgebied

Wet.gebied	Biologische wet.		Cultuur- en taalwet.		Exacte wet.		Gedrags- en maatschappij-wet.		Medische wet.		Toegepaste wet.		Totaal		
	Jaar	A	T	A	T	A	T	A	T	A	T	A	T	S%	
1999	7	2	3	0	17	8	0	0	6	0	5	1	38	11	29
2000	4	2	0	0	18	12	1	1	5	3	4	3	32	21	66
2001	8	4	1	0	14	11	1	0	9	1	4	0	37	16	43
2002	6	3	2	1	13	7	0	0	4	2	6	0	31	13	42
2003	7	3	2	2	22	16	0	0	5	3	3	1	39	25	64
Totaal	32	14	8	3	84	54	2	1	29	9	22	5	177	86	49
S%		44		38		64		50		31		23			49

A: aangevraagd

T: toegekend

S%: slaagpercentage

Tabel 33 : Visiting Postdoctoral Fellowships : overzicht van de selectieprocedure per universiteit

Universiteit	Jaar			1999			2000			2001			2002			2003			Totaal			Aandeel in totaal in %
	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%				
V.U.B.	4	2	50	3	3	100	5	3	60	4	2	50	5	4	80	21	14	67		16		
K.U.Leuven	19	5	26	19	12	63	14	3	21	20	7	35	23	15	65	95	42	44		49		
UGent	8	1	13	3	2	67	8	4	50	5	3	60	4	2	50	28	12	43		14		
U.A.	6	3	50	6	4	67	10	6	60	2	1	50	7	4	57	31	18	58		21		
Andere	1	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0		0		
Totaal	38	11	29	32	21	66	37	16	43	31	13	42	39	25	64	177	86	49		100		

A: aangevraagd

T: toegekend

S%: slaagpercentage

Tabel 34 : Visiting Postdoctoral Fellowships, toegekend per regio van herkomst

Jaar	Totaal	Herkomst						
		Noord- en West-Europa	USA en Canada	Zuid-Europa	Oost-Europa en Rusland	Zuid-Amerika	Nabije en Verre Oosten	Oceanië en Afrika
1999	11	3	0	1	3	0	3	1
2000	21	7	0	1	7	2	4	0
2001	16	6	0	0	5	0	5	0
2002	13	5	0	1	3	0	4	0
2003	25	7	1	1	2	2	9	3
Totaal	86	28	1	4	20	4	25	4

- 3) Om de coördinatie tussen en de internationale samenwerking van Vlaamse Onderzoekseenheden inzake wetenschappelijk onderzoek op postdoctoraal niveau te bevorderen werden de positieve elementen uit de vroegere bestaande kredieten voor contactgroepen, derde cyclus-onderwijs, en wetenschappelijke opdrachten samengebundeld om samenwerkingsverbanden in te stellen die meer impact zullen hebben op de wetenschapsbeoefening in Vlaanderen: de **Wetenschappelijke Onderzoeksgemeenschappen**.

Deze bestaan meestal uit ten minste drie Vlaamse onderzoekseenheden uit ten minste twee universiteiten uit de Vlaamse Gemeenschap en minimum twee onderzoeksgroepen uit de Franstalige Gemeenschap en/of uit het buitenland waaraan gedurende vijf jaar, eventueel verlengbaar, een jaarlijkse werkingstoelage van maximum 12.500 EUR wordt verleend. Deze toelage laat toe gastcolleges, workshops, symposia en wetenschappelijke samenwerkingsverblijven op postdoctoraal niveau te financieren alsook onderzoekscoördinatievergaderingen.

De Wetenschappelijke Onderzoeksgemeenschappen, ingesteld begin 1994, hebben een vaste plaats verworven in het Vlaamse wetenschapsbestel. Momenteel zijn er 59 WOG's in functie. Deze wetenschappelijke samenwerkingsverbanden tussen Vlaamse en buiten Vlaanderen opererende onderzoekseenheden zijn een hefboom bij het tot stand brengen van inter-, trans- en multidisciplinair onderzoek, van complementariteit en zwaartepuntvorming, waarbij het geheel op een hoger niveau komt dan de samenstellende eenheden. Geleidelijk worden ze ook de aanhechtingspunten voor belangrijke onderzoeksprogramma's, Visiting Postdoctoral Fellowships, mandaten e.d. Vastgesteld wordt dat deze netwerken de deelnemende onderzoekseenheden toelaten aan te sluiten bij grote, prestigieuze internationale netwerken.

Een verdeling per wetenschapsgebied van de Wetenschappelijke Onderzoeksgemeenschappen is te vinden in tabel 35. Voor de selectie doet de Raad van Bestuur beroep op het advies van de Commissie voor Internationale Wetenschappelijke Contacten.

Tabel 36 : Beurzen Wetenschappelijke Opdracht : slaagkans per wetenschapsgebied

Wet.gebied	Biologische wet.		Cultuur-en taalwet.		Exacte wet.		Gedrags- en maatschappij-wet.		Medische wet.		Toegepaste wet.		Totaal		S%
	A	T	A	T	A	T	A	T	A	T	A	T	A	T	
1999	0	0	3	2	1	1	2	1	1	0	0	0	7	4	57
2000	0	0	1	1	6	5	1	0	0	0	0	0	8	6	75
2001	0	0	2	2	3	3	4	3	1	1	1	0	11	9	82
2002	0	0	6	5	1	1	0	0	0	0	1	1	8	7	88
2003	1	1	4	2	0	0	2	0	1	1	1	1	9	5	56

A: aangevraagd

T: toegekend

S%: slaagpercentage

Tabel 37 : Beurzen Wetenschappelijke Opdracht : slaagkans per universiteit

Jaar	1999		2000		2001		2002		2003		Totaal		
	A	T	A	T	A	T	A	T	A	T	A	T	S%
V.U.B.	2	1	0	0	1	0	0	0	0	0	3	1	33
K.U.Leuven	1	0	2	2	5	5	5	5	4	3	17	15	88
UGent	1	1	2	2	0	0	1	1	2	1	6	5	83
U.A.	2	1	3	2	2	2	2	1	3	1	12	7	58
Andere	1	1	1	0	3	2	0	0	0	0	5	3	60
Totaal	7	4	8	6	11	9	8	7	9	5	43	31	72

A: aangevraagd

T: toegekend

S%: slaagpercentage

Tabel 35 : Wetenschappelijke Onderzoeksgemeenschappen
per wetenschapsgebied (toestand 1/1/2003)

Wetenschapsgebied	n	%
Biologische wetenschappen	7	12
Cultuur- en taalwetenschappen	12	20
Exacte wetenschappen	11	19
Gedrags- en maatschappijwet.	9	15
Medische wetenschappen	13	22
Toegepaste wetenschappen	7	12
TOTAAL	59	100

- 4) De **Beurzen voor Wetenschappelijke Opdracht** werden niet afgeschaft maar vanaf 1/1/1996 omgevormd tot een selectieve ondersteuning van vrijgestelde, voltijds benoemde, Vlaamse leden van het Zelfstandig Academisch Personeel om louter wetenschappelijk onderzoek te doen gedurende 3 maand tot 1 jaar. Een overzicht van de selectie is opgenomen in tabellen 36 en 37. Door de kleine aantallen kan statistisch niets zinnigs gezegd worden.
- 5) Sinds geruime tijd worden ook de **Reiskredieten**, zowel voor het bijwonen van congressen als deze voor het doorvoeren van korte verblijven in het buitenland, voor een wetenschappelijke beoordeling aan een interdisciplinaire Commissie voorgelegd, nl. de Commissie voor Internationale Wetenschappelijke Contacten.

Het resultaat was eerst een terugschroeven van het aantal kredieten gevolgd door een verhoging van de kwaliteit van de voorgelegde dossiers.

Een evolutie van het aandeel van de wetenschapsgebieden is opgenomen in tabel 38 en per universiteit in tabel 39. De frequentie van de landen waarmee wordt samengewerkt is opgenomen in tabel 40.

Wat vooral opvalt is én het gering aanbod én het lage slaagpercentage van de dossiers uit het gebied van de gedrags- en maatschappijwetenschappen. De Exacte en de Toegepaste wetenschappen scoren beter dan het gemiddelde. Het algemeen slaagpercentage is de laatste jaren toegenomen door het wegvallen van de minst goede aanvragen.

Hieruit blijkt dat 27% van de samenwerking de U.S.A. betreft. Maar liefst 71% van de samenwerking loopt met slechts 10 landen. In orde van dalend belang zijn dit : U.S.A., U.K., Italië, Frankrijk, Duitsland, Spanje, Canada, Australië, Japan en Griekenland. Dat Nederland niet in deze reeks voorkomt is niet verwonderlijk, daar wegens de nabijheid, geen kredieten worden aangevraagd.

Tabel 38 : Reiskredieten : slaagkans per wetenschapsgebied

Wet.gebied	Biologische wetenschappen			Cultuur- en taalwetenschappen			Exacte wetenschappen			Gedrags- en maatschappijwetenschappen			Medische wetenschappen			Toegepaste wetenschappen			Totaal		
	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%
1999	154	96	62	178	99	56	272	213	78	155	71	46	248	147	59	91	63	69	1.098	689	63
2000	173	120	69	178	91	51	251	202	80	144	69	48	263	188	71	78	58	74	1.087	728	67
2001	176	124	70	139	77	55	244	187	77	156	74	47	229	165	72	53	38	72	997	665	67
2002	192	127	66	155	92	59	249	181	73	164	77	47	258	185	72	83	69	83	1.101	731	66
2003	215	137	64	166	115	69	264	211	80	177	93	53	243	153	63	98	87	89	1.163	796	68
Gemiddeld	182	120,8	66	163,2	95	58	256	198,8	78	159,2	77	48	248,2	167,6	68	81	63	78	1.089	722	66

A: aangevraagd

T: toegekend

S%: slaagpercentage

Tabel 39 : Reiskredieten : slaagkans per universiteit

Jaar	1999			2000			2001			2002			2003			Gemiddeld		
	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%
V.U.B.	137	78	57	126	78	62	131	76	58	119	79	66	146	83	57	132	79	60
K.U.Leuven	500	325	65	506	342	68	434	315	73	488	327	67	529	388	73	491	339	69
UGent	245	164	67	264	180	68	251	166	66	295	200	68	282	198	70	267	182	68
U.A.	156	82	53	131	90	69	127	72	57	147	91	62	150	87	58	142	84	59
L.U.C.	19	14	74	22	19	86	16	15	94	17	14	82	29	23	79	21	17	81
Andere	41	26	63	38	19	50	38	21	55	35	20	57	27	17	63	36	21	58
Totaal	1.098	689	63	1.087	728	67	997	665	67	1.101	731	66	1.163	796	68	1.089	722	66

A: aangevraagd

T: toegekend

S%: slaagpercentage

Tabel 40 : Reiskredieten : frequentie van de landen van bestemming (Congreskredieten, Kredieten voor korte en lange verblijven met aftrek van kredieten waaraan verzaakt werd.)

Land van bestemming	1999	2000	2001	2002	2003	Totaal	%
U.S.A.	195	213	194	198	176	976	27
U.K.	44	60	61	43	66	274	8
Italië	53	41	47	54	52	247	7
Frankrijk	43	36	23	43	54	199	6
Duitsland	38	37	33	34	33	175	5
Spanje	30	39	18	30	56	173	5
Canada	32	25	21	30	33	141	4
Australië	8	24	22	18	31	103	3
Japan	17	21	19	17	28	102	3
Griekenland	22	8	16	28	16	90	3
Zweden	23	15	11	20	20	89	2
Polen	18	30	18	11	5	82	2
Zwitserland	12	17	18	15	6	68	2
Oostenrijk	11	7	20	9	19	66	2
Portugal	8	17	14	11	13	63	2
Tsjechië	6	5	17	12	13	53	1
Denemarken	13	5	5	12	12	47	1
Zuid-Afrika	18	10	7	9	3	47	1
Finland	7	10	12	9	7	45	1
China	7	8	9	13	2	39	1
Nederland	7	5	9	6	8	35	1
Brazilië	8	12	3	4	6	33	1
Mexico	11	3	8	5	6	33	1
Rusland (Siberië)	3	7	6	6	11	33	1
Noorwegen	6	10	5	8	3	32	1
Hongarije	7	6	5	6	6	30	1
Turkijë	3	7	4	0	11	25	1
Bulgarije	1	3	7	4	8	23	1
India	2	6	1	5	3	17	0
Israël	6	8	1	1	1	17	0
Taiwan	2	2	2	1	8	15	0
Argentinië	3	1	1	1	6	12	0
Egypte	2	2	1	4	3	12	0
Korea	1	1	4	4	2	12	0
Ierland	0	5	3	2	1	11	0
Nieuw Zeeland	1	0	7	1	2	11	0
Slovakije	0	5	4	2	0	11	0
Singapore	3	2	1	2	2	10	0
Thailand	0	1	0	4	5	10	0
Slovenië	1	2	0	1	5	9	0
Kroatië	1	1	1	2	3	8	0
Syrië	3	2	1	1	1	8	0
Chili	2	0	0	2	2	6	0
Ecuador	0	0	3	2	0	5	0

Jordanië	2	1	1	1	0	5	0
Costa Rica	0	0	0	2	2	4	0
Cuba	0	1	2	0	1	4	0
Ethiopië	0	0	1	3	0	4	0
Kenya	1	1	0	0	2	4	0
Litouwen	2	0	1	1	0	4	0
Sri-Lanka	0	2	1	1	0	4	0
Tanzania	0	0	0	3	1	4	0
Cyprus	1	0	0	1	1	3	0
Nigeria	0	0	1	1	1	3	0
Oekraïne	0	1	1	1	0	3	0
Panama	1	0	0	2	0	3	0
Roemenië	0	0	0	3	0	3	0
Vietnam	1	0	2	0	0	3	0
Angola	0	0	0	1	1	2	0
Botswana	1	0	0	0	1	2	0
Estland	0	0	0	0	2	2	0
IJsland	0	1	0	0	1	2	0
Iran	0	0	1	0	1	2	0
Kameroen	1	0	0	1	0	2	0
Marokko	1	1	0	0	0	2	0
Peru	0	0	0	1	1	2	0
Polynesië	1	0	0	1	0	2	0
Puerto Rico	0	0	1	1	0	2	0
Tunesië	0	1	1	0	0	2	0
Benin	0	0	0	0	2	2	0
Armenië	0	0	1	0	0	1	0
Bolivië	0	1	0	0	0	1	0
Congo	1	0	0	0	0	1	0
Guatemala	0	0	1	0	0	1	0
Indonesië	0	0	0	1	0	1	0
Ivoorkust	0	0	0	0	1	1	0
Joegoslavië	0	0	0	0	1	1	0
Libanon	1	0	0	0	0	1	0
Luxemburg	0	0	0	0	1	1	0
Madagaskar	0	0	0	1	0	1	0
Malawi	0	0	0	1	0	1	0
Malta	0	0	0	0	1	1	0
Mauritanië	0	0	0	0	1	1	0
Mozambique	0	0	0	1	0	1	0
Nieuw -Caledonië	0	0	1	0	0	1	0
Ruanda	0	1	0	0	0	1	0
Tsjaad	0	0	0	0	1	1	0
Uganda	0	1	0	0	0	1	0
Venezuela	0	1	0	0	0	1	0
Zambia	1	0	0	0	0	1	0
Totaal	693	732	678	718	771	3592	100

6) **Organisatie van wetenschappelijke vergaderingen in België**

Ook deze aanvragen worden geselecteerd door de interdisciplinaire Commissie Internationale Wetenschappelijke Contacten. Opmerkelijk is het grote aandeel van de taal- en cultuurwetenschappen in deze categorie kredieten (tabel 41). In de gedrags- en maatschappijwetenschappen liggen de slaagpercentages uitzonderlijk laag (tabel 42).

- 7) Een schets voor de pre- en postdoctorale mobiliteit volgens duur van het verblijf is voor 2002 opgenomen in het betrokken jaarverslag. In de toekomst zullen van deze gegevens ook historische reeksen worden verzameld.

F. **Algemeen**

De reglementen inzake de diverse toelagen van het Fonds werden medio 1992 aangepast aan de richtlijnen van de Europese Unie inzake equivalentie van hoger-onderwijsdiploma's en de niet-discriminatie van leden van de andere Gemeenschap of andere lidstaten van de Europese Unie.

Leeftijdsgrenzen werden opgetrokken om zoveel mogelijk louter administratieve drempels uit de weg te ruimen en houden rekening met de familiale situatie van de vrouwelijke kandidaten.

Ook alle implicaties van het decreet betreffende de Universiteiten in de Vlaamse Gemeenschap dd. 12.6.1991 werden verwerkt. Dit decreet heeft trouwens geleid tot het uitwerken van een cumulatierегeling die een vlottere overgang van mandaathouders naar het academisch corps toelaat via deeltijdse mandaten.

De druk van de tweede op de eerste geldstroom wordt verlicht door de geleidelijke invoer van overheadkosten op Kredieten aan Navorsers en Onderzoeksprojecten in het raam van de Vlaamse toelagen.

Tenslotte werd om sociale redenen een regeling uitgewerkt die mandaten schorst tijdens langdurige ziekte, zwangerschaps- en borstvoedings- en ouderschapsverlof, en waarbij het mandaat verlengd wordt met de periode dat het niet werd uitgekeerd en zo de verlenging reeds drie maanden bedraagt, verder administratief verlengd tot het einde van het academiejaar om naadloos aan te sluiten op een volgend mandaat.

Om de valorisatie van onderzoeksresultaten aan te moedigen en er voor te zorgen dat overheidsgelden ten goede komen aan de maatschappij werden in het Organiek Reglement in 1997 beschikkingen ingevoerd omtrent octrooien en eigendomsrechten van vondsten voortvloeiend uit onderzoek uitgevoerd met toelagen van het F.W.O.-Vlaanderen, een regeling die nu decretaal bepaald is (Art. 103 van het Decreet van 14 juli 1998 betreffende het Onderwijs IX, Belgisch Staatsblad van 29 augustus 1998).

Tabel 41 : Organisatie van wetenschappelijke vergaderingen in België : aandeel volgens wetenschapsgebied

Wet.gebied	Biologische wet.		Cultuur-en taalwet.		Exacte wet.		Gedrags- en maatschappij-wet.		Medische wet.		Toegepaste wet.		Totaal		Bedrag in kEUR
	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	n	%	
1999	7	13	18	33	10	18	3	5	9	16	8	15	55	100	241
2000	8	11	28	37	14	19	10	13	10	13	5	7	75	100	239
2001	6	13	17	35	3	6	8	17	10	21	4	8	48	100	139
2002	5	8	26	41	11	18	6	10	8	13	6	10	62	100	209
2003	6	9	25	38	12	18	9	14	10	15	4	6	66	100	215
Gemiddeld	6	10	23	38	10	17	7	12	9	15	5	8	60	100	209

Tabel 42 : Organisatie van wetenschappelijke vergaderingen in België : slaagkans per wetenschapsgebied

Wet.gebied	Biologische wetenschappen			Cultuur- en taalwetenschappen			Exacte wetenschappen			Gedrags- en maatschappij-wetenschappen			Medische wetenschappen			Toegepaste wetenschappen			Totaal		
	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%	A	T	S%
1999	8	7	88	25	18	72	12	10	83	15	3	20	14	9	64	11	8	73	85	55	65
2000	11	8	73	36	28	78	15	14	93	15	10	67	14	10	71	6	5	83	97	75	77
2001	11	6	55	23	17	74	9	3	33	13	8	62	19	10	53	5	4	80	80	48	60
2002	7	5	71	32	26	81	13	11	85	11	6	55	10	8	80	6	6	100	79	62	78
2003	11	6	55	28	25	89	14	12	86	13	9	69	14	10	71	6	4	67	86	66	77
Gemiddeld	10	6	67	29	23	79	13	10	79	13	7	54	14	9	66	7	5	79	85	61	72

A: aangevraagd

T: toegekend

S%: slaagpercentage

Verdere informatie over de werking en de actiemiddelen van het Fonds zijn te vinden in het Vademecum inzake organisatie en werking van het F.W.O.-Vlaanderen

Informatie is makkelijk beschikbaar via INTERNET met adres: <http://www.fwo.be>